

SLOVENSKI NAROD.

Nahaja vsak dan zvečer, izimši nedeje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnistvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Someščanje!

Naši kandidati so:

V I. volilnem razredu

ki voli v petek, dne 29. aprila t. l.:

Josip Lenče**Ilija Predović**

posestnik in veletržec; posestnik, gostilničar in veletržec;

Ubald pl. Trnkóczy

lekarnar in posestnik;

Dr. Karel Triller

odvetnik.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1904.

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke.

Klerikalna gospodarska organizacija.

Minoli teden se je pred okrožnim sodiščem v Novem mestu izvršila kazenska obravnava, ki je podala preznačilno sliko o razmerah v klerikalni gospodarski organizaciji. Kar se je pri ti obravnavi dognalo, je uprav grozno in bi ne bilo nikjer drugje mogoče.

Obravnava je dokazala, da so duhovniki na Kranjskem oznanjevalci gospodarskega boja in da snujejo vsakovrstne gospodarske naprave, ne da bi se z njimi kmet-skemu prebivalstvu koristilo, ne iz ozirov na potrebe prebivalstva, marveč iz političnih nagibov in z namenom, da gospodarski uničijo svoje politične nasprotnike. Pri tem pa seveda ne pozabijo nase in na svoje sorodnike in pri teh napravah pridno — žro.

Kar je obravnava izkazala o počenjanju v konsumnih društvih v Dolenji vasi, v Ribnici in v Marenbergu, to kriči do neba. V teh društvih so svoje lastne ljudi, ki so jih duhovniki z agitacijo na prižnici in v spovednici skupaj nagnali, na vse načine goljufali ter jih nesramno

izkoriščali. Obetali so jim zlate grade, pri tem pa so jim prodajali najslabše blago, sam »pofel«; prodajali ga čim dražje, da so mogli tem več društvenega imetja pobasati v svoje nenasitne žepe. Nekaj prekanjencev je na stroške zapeljanih in prevaranih kmetov veselo živelo. Kmet je svoje težko prislužene kronce nosil v zadrugo, izkoriščevalci zadruga pa so popivali, zapravljali in ljubinkali na zadržne stroške.

In ko je začelo pokati, ko se je izkazalo, da je vse zavoženo, da so zadruga vsled sistematičnega ropanja na kantu, tedaj se je pojavil revizor in je pomagal falsificirati bilance in račune, da bi se moglo popisano počenjanje še neka časa nadaljevati. Revizor osrednje zadruga, kateri stoji na čelu dr. Krek in v kateri ima prvo besedo dr. Šusteršič, bi moral paziti na pošteno in reelno delo in bi moral vestno in nepristransko gledati na to, da si napravijo pravilni računi. A kaj se godi v resnici? Revizor pomaga falsificirati račune in varati oblastva in zadržne upnike, povrh pa zvičajno zapeljuje nevedne kmete, da podpi sujejo zadolžnice, zagotavljajoč jih,

da ne bodo ničesar plačali. Tako prekanjeno sleparjenje je nekaj nečuvenga. Revizor je bil obsojen — ali glavni krivec ni bil on. Njemu je pač vseeno, kaj stori, njemu je pred vsem na tem, da si ohrani kruh. Če bi mu njegovi gospodarji ukazali, da mora vestno in pošteno postopati, bi to gotovo storil, ker bi bil potem obvarovan sodnega preganjanja. Postopal pa ni vestno in pošteno. Ali more kdo misliti, da iz lastnega nagiba? Gotovo ne! Postopal je pač tako, kakor mu je bilo naročeno in ukazano.

Novomeška obravnava je pokazala, kako gnila in nepočena je klerikalna organizacija in kako nepošteno in ljudstvu škodljivo je njeno delovanje.

Povrh je pa novič pokazala, da naše gospodarske razmere niso primerne za tako organizacijo in da naše ljudstvo še ni zrelo za taka podjetja. Če naj kmetško ljudstvo vodi svoje zadruga in kontrolira svoje organe, mora vendar imeti kak pojem o celi stvari. A naš kmet, ki niti o svojem gospodarstvu ne vodi računov in nima pojma, če je aktiven ali pasiven, ta reva naj vodi trgovsko podjetje in naj izvršuje nadzorstvo nad vso kupčijo? To je naravnost smešno.

Ves sad duhovniške organizacije je ta, da so klerikalci s svojimi zadrugami nekaj poštenih narodnih trgovcev na nič spravili, nekaj poštenih eksistenc uničili, svoje lastne pristaje na nekaj let drli in goljufali in jih spravili ob denar in v nesrečo. Tako rešujejo kranjski duhovniki slovenskega kmeta.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Vladivostoška eskadra pred Gensanom.

Že dlje časa je preteklo, odkar se o vladivostoškem ruskem brodomu ni slišalo ničesar, kakor da bi izginilo s pozorišča. Nikdo ni vedel, kje se pravzaprav nahaja, ali je usidrano v vladivostoškem pristanišču, ali pa plove po širokem morju; da, nekateri so celo trdili, da se je že davno napotilo domov na Rusko.

Včeraj pa je nenadoma došla vest, da je oddelek imenovane vladivostoške eskadre, o kateri že toliko časa ni bilo nobenega znaka življenja, priplul v pristanišče Gensan na severnovzhodni korejski obali, ki je sedaj v japonskih rokah in kjer so Japonci ob pričetku vojne izkrcali prve svoje vojaške oddelke, in v luki potopil tamkaj usidrano japonsko ladjo „Gojomaru“.

Prihod ruskih ladij v Gensan je seveda tamkaj živče Japonce hudo prestrašil, da so trumoma bežali iz mesta. Koliko ladij je bilo, oziroma ali so bile te ladje križarke, ali torpedovke, se ne ve natanko. V poročilu iz Tokija se trdi, da so v Gensan priplule tri ruske križarke, japonsko poslaništvo v Londonu pa zatrjuje, da sta ladjo „Gojomaru“ potopili dve ruski torpedovki. Pa bodi že kakorkoli, dejstvo je, da so ruske vojne ladje priplule v pristanišče Gensan in tamkaj uničile „Gojomaru“; koliko ladij je bilo in katere so to bile, je postranska stvar.

Zatrjuje se, da je bila ta potopljena japonska ladja transportni parnik, z druge strani pa se poroča, da je bila „Gojomaru“ armirana in da je spadala k japonski vojni mornarici, kar je prav verjetno. Japonci so najbrže to lahko armirano ladjo pustili v pristanišču Gensan, ko so ga zasedli, v nekako obrambo in da so to obrambo izročili takemu transportnemu, samo za silo armiranemu parniku, pač kaže, da se ni malo niso nadejali, da bi si Rusi upali v Gensan.

Prav čudno pa je tudi, da je bilo Rusom mogoče prodreti tako daleč proti jugu, ne da bi jih pri tem zaviralo japonsko brodomstvo, ki po angleških poročilih neprestano križari v bližini Vladivostoka.

Ruske vojne ladje, ki so se tako nenadoma pojavile pred Gensanom, so ta angleška poročila postavile na laž. In da so Rusi celo dalje časa ostali v

gensanski luki, to dokazuje, da se japonskega brodomstva niso prav nič bali, najbrže radi tega, ker so dobro vedeli, da ga sploh ni v Japonskem morju, marveč da se vse nahaja v obližju Port Arturja, od koder pa je pot v Gensan silno dolga.

Dasi niso vladivostoške ladje dosegle z uničenjem „Gojomaru“ bogsigavedi kakšnega uspeha, vendar je treba priznati, da so na sijajen način pokazale, da bo treba Japoncem sedaj, ko se je oddalil led, z njimi resno računati. To bo pa imelo za posledico, da admiral Togo ne bo več mogel vsega brodomstva rabiti za operacije pred Port Arturjem, marveč da bo moral svojo eskadro razdeliti in močni oddelek poslati v Japonsko morje, ki bo zaviralo rusko vladivostoško brodomstvo v njegovih akcijah. To bo pa na Port Artur le ugodno vplivalo, ker ga Togo ne bo več mogel napadati z vso svojo vojno silo!

Vojne operacije ob reki Jalu.

Po poročilih iz Seula bodo Japonci zaeno na treh točkah operirali. Prva armada je sedaj zbrana v obližju Vičua in se pripravlja, da prekorači reko Jalu. Ta armada šteje baje 50.000 mož. Druga armada, ki je preskrbljena s šestpalčnimi topovi, je določena za Port Artur in se bo najbrže izkrcala na obeh obrežjih polotoka Liaotong. Tretja armada pa se izkrci pri Takušanu. Vse tri armade imajo ukaz, da si tekom enega tedna izvojujejo odločilen uspeh.

»Daily Chronicle« javlja iz Čifua, da je ruska armada koncentrirana pri Tatunghavu zapadno od reke Jalu. Glavno japonsko taborišče pa je na levem bregu reke pri Jongamfu. Sovražne predstraže so oddaljene druga od druge samo še šest milj. V Šanhajkvanu se širi vest, da so se Japonci že izkrcali pri Kinčovu severno od Port Arturja. K temu poročilu pa pripomnimo, da izkrcanje na tem mestu sploh ni mogoče, ker je morje tako plitvo, da se ladje Kinčovu morje približati jedva na 10 milj.

LISTEK.

Pod akacijami.

(Noveleta, spisal V. Jelenc.)

Tako se mi je priljubila klop pod staro, širokovejno akacijo!

Ko sedim na nji, razprostira se mi pred očmi mesto, veliko kakor ogromna hidra. Dimniki se dvigajo iz množine hiš, iz njih se pa vali debel dim, ki leži nad mestom, kakor temna megla.

V ozadju se razpenja morje... Ko pa pride večer, zaiskri mesto v tisočerihi lučih, od morja zaveje tih zefir, ki mi pihlja okoli obraza.

V raznobarnih lučih so razsvetljene ladje, ki se nemirno zibljejo na gladini, da se luči majo zdaj na eno zdaj na drugo stran, kakor ponočne večer.

Od akacije pa padajo beli cvetovi...

Mimo mene drvi ono pravo pomorsko življenje.

Ko sedim proti večeru na klopi, zdi se mi, da gledajo pred sabo oči ono bajno mesto iz starih jutrovske pravljice.

Včasih na večer, ko gledam to lepo sliko, spominam se časov, ko si sedela ti poleg mene, ljubica Marija. Na tej klopi sva se sešla, tu sva se tudi razšla.

Spominjam se še, ko sem prišel enkrat mimo, ko si ti tu sedela. Pozdravila sva se, začela govoriti. In ko se je vlegla noč na zemljo, vračala sva se roko v roki v mesto. Sestajala sva se vsak večer tu; kakor si rekla, so ti bili to najlepši časi v tvojem življenju; meni so pa bili to le lepi trenotki, ki so šli mimo mojega življenja in se izgubili v daljavi...

Bil je lep večer. Tam daleč, daleč je tonilo v morje solnce, krvavoredeči žarki so trepetali na obzorju. Iz mesta so donele hrupne pesmi in se izgubljale. Ti si pa sedela poleg mene in govorila sva o vsem mogočem. Pripovedoval sem ti o svoji lepi daljni domovini, o minulih dnevih, ti si me zvesto poslušala, približala se ožje k meni; oklenil sem te okoli vratu in te poljubil...

Tedaj pa je zavel veter in iz akacije je palo več cvetov, jaz sem pa stegnil nogo in poteptal te nežne, lepe, bele cvetove...

Minuli so časi; zopet sedim na klopi — sam; ti pa hodiš okoli z drugim in mu govoriš o lepih časih! Ne bom plakal nad izgubljeno srečo, izgubljeno ljubeznijo, zavedam se sebe in kar je prišlo, nosim brez solz in jadicovanja.

Sicer pa mnogo sreče, ljubica Marija!

Ko sem nekega dne slonel na oknu, videl sem na cesti mladega jedva tridesetletnega moža. Bil je slabo oblečen; ogrnjen je imel star, oguljen plašč, v katerega se je, da si je bilo dokaj toplo, zavijal kakor v najhujši zimi. Bil je precej velike postave, a bil je ves sključen. Opazoval sem ga dalj časa, tedaj se on obrne... nikdar ne pozabim upadlih oči, ki so se uprle vame in mi se gale globoko v dušo.

On pa se je nasmehnil in odšel dalje... Videl sem ga pozneje večkrat sedeti na klopi pod staro akacijo.

Nekaj neutешljivega me je gnalo seznaniti se s tem človekom.

Večkrat sem sedel poleg njega in ga opazoval. Globoko udrte oči so pričale o njegovem nemirnem

življenju. Upadla lica, pogosto kašljanje pa je bilo znak, da je človek, ki mu je minulo življenje...

Kmalu sva se spoznala; velikokrat sva se sešla in pogovarjala o svetu. Prepričal sem se, da je naobražen, akoravno se je skrival. Vedno bolj in bolj sem želel spoznati in zvedeti kaj o njegovem življenju. Nekdaj ga vprašam:

»Pozna se Vam, da ste mnogo živeli, in da skriva mnogo Vaša minulost. Kaj vas je privedlo do sedanjega obupa?«

Odvrne mi:

»Zdi se mi, da sva midva podobnih misli. Tudi Vi niste zadovoljni z življenjem, kakršno je. Toda upirati se ne moremo. Jaz sem se boril proti grehu, hrepenel po poštenosti, a glejte kaj sem! Poedinec ne more dovesti na pravo pot milijonov. Poderó ga in drve preko njega naprej! Da to bolje spoznate, povedati Vam hočem nekaj iz svojega življenja, ako me hočete poslušati!«

Veter je zavel, veje stare akacije so zašumele in se nagibale, nizdol so padali oni mali beli duhteči cvetovi. Moj znanec se je težkoma priklonil, pobral cvet in ga nekaj

časa molče opazoval. Slednjič ga je razmel med rokami in mi del:

»Glejte, tako je naše življenje. Cvetovi na drevju so lepi, dokler so zgoraj, tedaj, ko pa padejo na tla, oveno in mi jih poteptamo.«

»Poglejte, gospod, one hiše, ki stoje na kupu, kakor da bi padle z viška. Tam je ono znano staro mesto; tam v tem nekako prokletem kraju sem se rodil. In predno sem bil rojen, vrgla je usoda v moje življenje stud, greh, prokletstvo.

Rojen sem bil kot nezakonsko dete! Očeta nisem poznal, mati mi je bila delavka, ki je hodila zgodaj v jutro v tovarno in se pozno zvečer vračala domov.

Svojo mladost sem preživel pri neki stari materini teti.

Očetovske in materine ljubezni nisem poznal.

Kadar sem se igral s svojimi tovariši, so mi oni pripovedovali, da nimam očeta. V joku sem šel domov in vprašal teto:

»Teta, kje je moj oče!«

Ona pa je zavpila:

»Kaj tebi mar?« in me udarila.

(Dalje prih.)

Iz Tokija se poroča, da bo prva armada v nekaj dneh prekoračila Jalu, na kar ji bo v teku štirinajstih dni sledila druga armada. Tudi v zalivu Posjet v severnovzhodni Koreji imajo Japonci nekaj vojaštva, vendar pa so tamkaj Rusi veliko močnejši, ker imajo v obližju zaliva Posjet 4000 mož pehote in okoli 2000 mož konjeništa in topničarstva.

Poročilo iz Petrograda sta dva japonska polka 23. t. m. prekoračila reko Jalu pri Siaopuzike. 15 vrst severno od Vidžua pri selu Sigu pa se Japonci pripravljajo, da z glavno armado prekoračijo reko. Zgraditi si baje hočejo velik most. Na desnem bregu stoji ruski general Sasulid s svojim vojem ter se pripravljajo, da takoj napade Japonce, čim prekoračijo Jalu-vodo.

Mine v zalivu Pečili.

Med Port Arturjem in Daljnim se baje nahaja velika množica min. Vsled tega so japonske parobrodne družbe, ki skrbijo za promet v Rumenem morju in na pečilskih obalah, sklenile, da bodo parniki vozili samo do Čemulpa. Japonska križarka »Ašama« je našla 40 milj od Santunga tako podmorsko mino in jo uničila. Viharji na morju so mine raznesli na vse strani. Mnogo se jih je sicer že našlo in uničilo, vendar pa je gotovo, da mnogo min še prosto plava po morju in morski toki jih neso proti jugu, da so tam plujoče ladje v neprestani nevarnosti.

Pomorski vojni svet v Petrogradu.

Iz Petrograda se poroča, da je bila včeraj seja pomorskega vojnega sveta pod predsedstvom vrhovnega admirala velikega kneza Alekseja, katere so se udeležili vsi višji dostojanstveniki in tudi admiral Skridlov, ki odputuje v Sebastopol šele danes. Kakor se poroča, odputuje potem Skridlov takoj jutri na Daljni Vztok in dospe v Port Artur 14. maja. Vojni svet je sklenil, da izplača inženirju Bubenovu 25.000 rubljev za iznajdbo novega, posebno izvrstnega podmorskega čolna. Takisto se je sklenilo, da se pošlje baltičsko vojno brodovje jutri, v četrtek, dne 28. t. m. na Daljni Vztok. Tež eskadri bo poveljeval admiral Roždestvenski.

Rusi v severnovzhodni Koreji.

Iz Tokija se javlja, da so Rusi prodrli do Songsinga ter tamkaj razdajali japonski konzulat, pošto, mitnico in sploh vse zgradbe, ki so se nahajale v japonskih rokah. Korejski vojaški posadki so odvzeli orožje, se polastili brzojavnih aparatov in se nato zopet umaknili. Takisto se tudi poroča, da so bile ruske vojne ladje celi dan usidrane v Gensanu in da so šele na večer odplule iz luke. Ob gorskih prelazih v severni Koreji so Rusi položili mnogo min, vsled česar so imeli Japonci ob prehodu preko teh prelazov mnogo izgub. V neki soteski je baje cel japonski polk, ki je naletel na tak rov, zletel v zrak.

Napad na Niučvang?

V Tienčinu se širi vest, da so Japonci v ponedeljek ponoči napadli Niučvang in bombardirali utrdbe. O končnem uspehu bombardiranja se ničesar ne ve.

Obleganje Vladivostoka?

Iz Hakodate se brzojavlja, da je tamkaj zbranih 10 transportnih ladij in več križark, ki imajo v najkrajšem času odpluti proti Vladivostoku. Govori se, da nameravajo Japonci bombardirati Vladivostok, v njegovi bližini izkrcati večji vojaški oddelek in trdnjavo začetni oblegati s kopne in morske strani.

Poslednje delo Vereščaginovo.

Veliki knez Ciril je na potu v domovino že dospel v Irkutsk. Ciril ima sabo za carja Nikolaja zanimivo relikvijo po mojstru Vereščaginu. To je škica, predstavljajoča admirala Makarova v pogovoru s podadmiralom Molasom. Skica je izvršena z umetniško popolnostjo in jo je Vereščagin končal neposredno pred katastrofo na »Petropavlovsku«.

Državni zbor.

Dunaj, 26. aprila. Izven zbornice se je mnogo govorilo o zboljšanju položaja, toda v zbornici je ves čas trajala dosežanja obstrukcija.

Med vlogami je bila tudi interpelacija posl. Ellenboga na celokupno vlado zaradi sklicanja domačinskih rezervistov pri ogrskih državnih železnice. Interpelant vprašuje, kako more vlada opraviti tako nezakonitost; nadalje vprašuje, ali se vzame pokritje za te stroške iz skupnega proračuna, t. j. da se stroški razdele po kvotnem razmerju na obe državni polovici. Ako je temu tako, kako more vlada zagovarjati porabo avstrijskih državnih sredstev na korist ogrskim državnim železnicam.

Potem so se prečitale došle peticije ter se je začelo glasovanje po imenih. Kmalu pa se je oglašil zopet posl. Ellenbogen ter urgiral odgovor na svojo interpelacijo. Pri tem je ostro napadal ogrskega ministrskega predsednika, rekoč: »Ako imajo Ogrji nesrečo, da jih vlada zločinska natura, mož, ki brede po ljudski krvi, je to stvar, ki nas nič ne briga.« Podpredsednik je govornika poklical trikrat k redu ter mu končno odtegnil besedo. Tudi posl. Eldersch, ki je zaklical: »Tisza je malopridnež!« je dobil ukor.

Posl. Wrabetz je vprašal predsednika, zakaj ni v zapisniku pretečenega petka zabeležen škandal, ki so ga uprizorili češki radikali ob priliki volitev v delegacijo in zakaj ni Čehov ukoril. — To ovadstvo je češke radikale hudo razburilo. Posl. Klofač: »Državni pravdnik! Policijski komisar!« Posl. Choc je zopet izvelkel piščalko ter parkrat zapiskal. Predsednik je odgovarjal, da je zlorabo imunitete primerno ožigosal. — Posl. Klofač: »Branili smo se le zoper predsednikovo zlorabo!«

Posl. dr. Ellenbogen je znova vprašal predsednika: 1. Ali bo povedal ministrskemu predsedniku vsebino njegove interpelacije ter ga pozval z ozirom na resni položaj, da čimprej odgovori na interpelacijo? 2. Ali je podpredsednik s tem, da je govorniku odtegnil besedo, hotel izjaviti, da s krvavimi dogodki na Ogrskem kakorkoli soglaša? 3. Ali se predsedstvu ne zdi za častno dolžnost, pri kaki prihodnji priliki vladarja opozoriti, da ni prav, ako sede k eni mizi s človekom, ki je tako od temena do pet pokrit s krvjo in sramoto. — Podpredsednik Kaisser je odgovoril na prvo vprašanje z »da«, na drugo vprašanje je rekel, da ne odgovarja, na tretje vprašanje pa je dal govorniku — ukor. — Posl. Klofač je nato še polemiziral s posl. Wrabetzem, nakar se je seja zaključila.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 26. aprila. V nemških političnih krogih se je širila danes vest, da so češki obstrukcionisti utrujeni ter bi z veseljem sprejeli količjak častne mirovne pogoje. Povod temu domnevanju je dal izstop čeških socialistov in agrarcev iz mladočeškega kluba. Toda izstopili niso zato, ker se ne strinjajo z obstrukcijo, temuč zato, ker jim Mladočehi niso dovolj radikalno nastopali proti dr. Körberju. Mladočeški klub je imel tem povodom tudi danes sejo ter se je konstatovalo, da so vesti o kaki nameravani spremembi taktičnega postopanja popolnoma neutemeljene, ker češki poslanci nimajo povoda, da bi svoje politično vedenje kakorkoli spremenili.

Dunaj, 26. aprila. Poljaki nadaljujejo svoje posredovanje ter skušajo Čeha pridobiti vsaj za to, da bi se v odsekih mirno delovalo, tako mora n. pr. v kratkem proračunski odsek rešiti proračun, obrtni odsek novi obrtni red itd. Pogajanja se bodo nadaljevala do konca tega tedna, ako pa se do sobote ne doseže uspeh, odloči se usoda parlamentarnega zasedanja.

Za nove planinske železnice.

Dunaj, 26. aprila. Vlada ima izdelano investicijsko predlogo, da jo čimprej odobri državni zbor. Za gradbo alpskih železnic skozi Karavanke, Ture, oziroma Bohinj so namreč narasli ogromno preko proračuna stroški zaradi geoloških zaprek. Baje znašajo prekoračeni stroški 80 do 90 milijonov kron.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 26. aprila. Neodvisna stranka je sklenila, da pokliče vlado na odgovornost, ker je zaključila državni zbor, ne da bi bila naznanila začetek novega zasedanja. — V liberalnem klubu je izpovedal grof Tisza, da se skliče državni zbor, kadar se ne bo vladi od nobene strani več bati škodljivega vpliva na njeno akcijo.

Budimpešta, 26. aprila. V Elesdu sta umrla še dva ranjena, tako da je sedaj že 33 mrtvih. Še več je ranjenih tako nevarno, da jim ne bo mogoče rešiti življenja.

Budimpešta, 26. aprila. Novo zasedanje državnega zbora se skliče na dan 2. maja.

Dogodki na Balkanu.

Solun, 26. aprila. Pet avstro-ogrskih, pet angleških in trije ruski orožniški častniki so že prišli semkaj. Pet francoskih častnikov pride v soboto sem naravnost iz Marzija. Kdaj pridejo italijanski častniki, še ni znano. General De Georgis se je odpeljal v Monastir na informacije.

Carigrad, 25. aprila. Turčija je začela v Turški Armeniji sumljivo zbirati vojaštvo. Ruski poslanik Sinovjev pa je turški vladi zapretil, da Rusija takoj začne mobilizovati svoje vojaštvo ob maloazijski meji, ako stori Turčija brez ruskega dovoljenja le korak v mobilizovanju. In te grožnje se je Turčija ustrašila.

Zopet napad na španskega ministrskega predsednika.

Madrid, 26. aprila. Ko se je ministrski predsednik Maura vračal iz Barcelone v Madrid, je pričakala vlak med Alicante in St. Vicente večja skupina mož, ki so metali kamenje proti vlakcu, nekdo je tudi ustrelil v voz, v katerem se je Maura peljal, toda krogla se je zadržala v strop. Orožniki, ki so ministra spremljali, so na napadalce skozi okno streljali.

Dopisi.

Iz Šiške. (Sokolski izlet.) Sklep čitalnice v seji 4. maja l. 1902, da se »Sokol« v Šiški ustanovi, je z nedeljskim izletom tudi na zunaj uresničen. Ob pol tretji uri odšlo je društvo iz telovadnice — 12 Sokolov s trobentačem v društveni opravi — pod vodstvom načelnika Aleks. Kostenapla, pozdravljeno od množine šišenske mladine in spremljano od 20 Sokolov v civilni opravi, ter šišenskega telovadskega naraščaja. »Sokol« je šel do rodoljubne hiše pod Anžokom, kjer so pripelje gospi Štrukljeva in Jančigajeva domačim Sokolom sveže šopke. Znani veleza-sluzni domoljubkinji sta s tem ljubkim iznenadenjem zelo razveselili Sokole. Vreme je pač grozilo, vendar hudega nič ni storilo. Pota so bila še desti dobra, narava pa se je kazala v bujni pomladni krasoti. V Podutiku utaborili so se izletniki pri Vodniku. Po okrepčanju je B. Drenik za stvarno predavanje o sokolski zadaci žel glasno priznanje, potem pa je društvo, izpeljaje nekaj prostih vaj, odkorakalo preko Delnic, ob Gori na St. Vid, se ustavilo za četrt ure pri »Slepem Janezu« in dospelo ob 7. uri k Alojziju Zajcu v Spod. Šiško z namenom, da pozdravi gospodarja kot društvenega ustanovnika. Po raznih zdravicah in pesnih razšlo se je društvo v vzornem redu ob pol 9. uri, želeč, da se število telovadcev-Sokolov vsaj podvoji.

Iz cerkniške okolice. »Slovenec« cerkniški dopisnik se je zadnjič zaletel tudi v g. Domicelja na Rakeku. Proglasil ga je za ko-

mija. Komi je človek, ki si s poštenim delom služi kruh in torej gotovo bolj časti vreden, kakor marsikateri črni ptič. Mogoče, da bi rad prišel naš Boksar k trgovcu g. Domicelju za komija, saj se je v konsumu že izučil tako v specerijski stroki, kakor tudi v manufakturni. Posebno predpasnike in moderce zna dobro prodajati. Ali pa bi morda rad tja prišel g. Lavrič, komi iz konsumu. Ali, ta pa ne. Ta ni za drugam kot za konsum in se ne izplača radi njega izgubljati kakih besed. Priporočamo pa Boksarju, naj raje premišlja doma o svojih grehih, kakor da popiva cele noči pri Šegu, nekdanj pa pri Fricu; Lavriču pa svetujemo, naj pridno suši svoje plenice v konsumu. »Slovenec«v prismoč se je lotilo tudi Frica, češ, da bi rad pristopil Marijini družbi. Mi to g. Fricu odločno odsvetujemo, ker bi se sam gotovo pohujšal. V tej družbi — ki se pač ne sme imenovati Marijina — je nekaj takih »devic«, da jih vidimo vsako uro ponoči na cesti ali v sobi s kakimi sodružniki. Kaj so to Marijini otroci? Sicer pa: kakršen je vodja, taka je družba! Pride še, prijatelji katoliški!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. aprila.

Občinska volitev v Ljubljani. Pri današnji volitvi iz II. volilnega razreda je bilo oddanih 271 glasovnic. Izvoljeni so bili kandidati narodno-napredne stranke, in sicer so dobili: župan Hribar 266, dr. Kušar 267, dr. Majaron 266, ravnatelj Subić 265 in dr. Tavčar 268 glasov.

V poslanski zbornici so včeraj vsenemški poslanci vložili strašno interpelacijo na vlado, katero dolže raznih hudodelstev in sicer 1. da je kršila zakon (!) ker je imenik volilcev za celjski okrajni zastop po pravici in poštenju nekoliko premenila; 2. ker namerava (!) izdati novo naredbo za sodišča na Koroškem; 3. ker namerava (!) več drugih upravnih odredb na korist Slovencev in sicer a) odstraniti sedanjega deželnega predsednika na Kranjskem, b) ustanoviti slovensko strokovno šolo v Žalcu. Ko bi vlada res izdala n. pr. novo naredbo za sodišča na Koroškem in izpolnila, kar je že lani dr. Körber obljubil, ali ko bi ustanovila slov. strokovno šolo v Žalcu, bi s tem le izpolnila postulate pravičnosti in storila koristno delo; žal, da tega ne moremo verjeti.

Klerikalci in »Sokol«. V soboto je »Slovenec« milo potožil, da ga »Sokol« prezira in je veliko govoril o simpatijah, ki bi jih lahko imel pri klerikalcih. Mislimo, da se bo vsak Sokol z zaničevanjem zahvalil za simpatije takih ljudi, ki se v Ljubljani »Sokolu« prilikujejo, v dunajskem »Vaterlandu« pa podlo in lažljivo denuncirajo in obrekujejo. Fej, takim lažnjivcem in denuncijantom — to je vse, kar se more reči.

Volitev v celjski okrajni zastop bo dne 13., 14. in 17. maja. Odločilni boj bo v kuriji vele-

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dalje.)

Iskaje moža, ki bi hotel nastopiti kot protikralj, se je papež najprej obrnil do brata francoskega kralja, Karol d' Anjou pa ni hotel sprejeti sicilske krone. Ziaj se je obrnil papež na Angleško. Najprej je vabil Riharda Kornwalskega, ker je bil ta silno bogat. A Rihard je odklonil, pač pa se je njegov brat Henrik dal preslepiti, da je sprejel iz papeževih rok sicilsko krono za svojega mlajšega, takrat šele 8 let starega sina Edmunda Lancastra. Slaboumni Henrik je poslal papežu kar je mogel dobiti denarja in povrh še mnenie na italijanske banke. Več papež ni zahteval. Proglasil je boj proti kralju Konradu za križarsko vojno in upal, da Konrada kmalu uniči in da mu ostanejo lepi denarji, ki jih je prejel iz Angleške.

Konrad je zbral 20.000 mož, da bi šel z njimi v boj proti papežu. »Kmalu pridem s svojo armado«, je pisal 14. aprila 1254. svojim prijate-

ljem in dne 20. maja istega leta je bil mrtev. Izdihnil je v starosti 26 let, zapustivši edinega, takrat šele dve leti starega sinčka Konradina.

Komaj je papež izvedel, da je kralj Konrad umrl, že se je odpravil na jug, da bi se polastil sicilskega kraljestva. Predvsem je skušal, se pobotati z Rimljani. Rimski senator Brancalone je papežu odrekel vsako pomoč in je strogo prepovedal, dati papežu kako posojilo. To kaže, kako malenkosten je bil tedaj papežev vpliv v Rimu. A papež se je bal, da bi Rimljani nastopili proti njemu in zato jim je izdal svobodno republiko Tivoli. Tako si je kupil zagotovilo, da Rimljani ne pridejo na pomoč njegovim sovražnikom.

Sicilijo je za Konradina vladal mejni grof Bertold Hohenburg. Ta se je skušal s papežem pobotati. Ali Inocencij je bil nepristopen. Izobčil je grofa Hohenburga in vse, ki so se zavzemali za Konradina, in kardinalu Fieschiju naročil, da se z vojno silo polasti sicilskega kraljestva. Dal mu je neomejeno oblast, da sme zastaviti vsa cerkvena posestva in konfiscirati

imetje vseh kralju zvestih velikašev. In kardinal Fieschi je ropal kar se je dalo. Grof Hohenburg se je vsled papeževega prekletja takoj vdal in je izročil regentstvo Manfredu, bratu umrlega Konrada. Ali ta ni imel sredstev za vojno ter se je moral vdati. Papež je bil zmagal in takoj ogoljufal Edmunda Lancastra. Zavezal se je bil s slovesno pogodbo, da dobi sicilsko krono Edmund, a zdaj ni hotel ničesar o tem vedeti, dasi je bil z Angleškega prejel ogromnega denarja. Tudi rimskega velikaša Frangipanija je prevaral. Podelil mu je bil kneževino Tarent kot cerkveni fevd, zdaj pa je to isto kneževino podelil Manfredu.

Ali dolgo se papež ni veselil svoje zmage. Kmalu potem, ko se je bil po slovesnem prihodu nastanil v Neapolju, je Manfred od njega odpadel. V Manfredovih žilah se je pretakala kri cesarja Friderika II. Njegov ponosni, odkriti duh ni prenašal novih poniževalnih razmer; spoznal je nizki in grdi značaj papeža Inocencija, neznosna ošabnost papeževega legata in papeževih kreatur ga je

žalila in njegovo pošteno mišljenje se je uprlo papeževi nakani, prevarati Konradina za priznanje mu pravice. Manfred je ponoči pobegnil, zbral vojsko in se z nedosežno hrabrostjo in genijalnostjo lotil vojne. Dne 2. decembra 1254. je Manfred papežovo vojno popolnoma razbil in uničil. Papežev legat je moral bežati. Htel je v Neapolj in sporodil Inocenciju, kaj se je zgodilo. Papeža je to tako pretreslo, da je naslednji dan, 7. decembra 1254. umrl.

Inocencij IV. počiva v Neapolju. Na njegovem grobu je čitati divji fanatičen razodevajoč besede: stravit inimicum Christi colubrum Fridericum. Inocencij je bil zadnji izmed mogočnih papežev srednjega veka. Da je bil učen jurist, nadarjen diplomat in krepak mož, je nepobitna istina. Resnica je pa tudi, da njegovo srce ni poznalo plemenitosti, da je bil brezvesten, gospodstva in denarja lakomen duhovnik, vedno pripravljen prevariti in izdati tudi najboljše prijatelje. Nobena krepost ni dičila tega papeža, nobena stvar ga ni bolj označevala, kakor njegovo hijensko so-

vraštvo do Hohenstaufov. Ta papež je zgolj iz gospodstvaželjnosti in iz lakomnosti provzročil strahovite vojne in grozne revolucije in spravil milijone ljudi v smrt in v nesrečo. In kar je posebno grdo, je to, da je vsa posvetna egoistična prizadevanja proglasil za sveta in jih prikrival s plašdem vere. Sodbo o tem početju papeža Inocencija IV. blaži le ena okolnost: splošni značaj tiste dobe. Inocencij IV. je prišel kot dedič Hildebrandovih strasti do veljave in do oblasti in se je umel bojevati z neizprosnimi nasprotniki. Vendar se mora reči, da so ti nasprotniki v plemenitosti daleč presegali papeža.

Inocenciju IV. je sledil papež Aleksander IV., netak Gregorja IX. prijazen gospod, ki je bil tako debel, da je komaj hodil, ki je pa imel to grdo lastnost, da je bil silno lakomen. V političnih zadevah je bil silno neveden in je vsled tega naravno, da je krenil na tisto pot, po kateri je hodil njegov prednik.

(Dalje prih.)

posestnikov, ki bo volila dne 13 in 14. maja.

— **Žalostno znamenje.** Nemški nacionalci priredili dne 24. t. m. v popolnoma slovenski Šmarjeti pri Velikoven »kmetijsko shod«. Kako da je to sploh mogoče? Nam se zdi, da je že to dejstvo samo kaj žalostno znamenje.

— **Imenovanje v davčni službi.** V področju štajerskega finančnega ravnateljstva so postali davčni pristavi narednik Ivan Staré in praktikanta Fr. Žuža in Lovro Kuharič.

— **Stavka na Javorniku in na Savi.** V ponedeljek zvečer se je zbralo na Savi okoli 300 delavcev in 120 delavk, in so po Savi in Jese- nica prepevali in demonstrirali. Včeraj jutraj se niso delavke k delu vrnile in ob 11. uri dopoldne so odšli tudi delavci iz tovarne. Fužina na Savi popolnoma stoji in vsi delavci in delavke, okoli 1500, štrajkajo.

— **„Slovenskega planinskega društva“** občni zbor se ne bo vršil dne 30. aprila, kakor je bilo poročano, marveč v sredo dne 11. maja t. l.

— **Umrl** je v Ljubljani umirovljeni stotnik Karol Luschn.

— **Glas iz občinstva.** Piše nam: Mestni občinski policijski red mora biti gotovo obvezen za vsakega in ne razločuje civilista od vojaka. Vendar so nekateri gospodje vojaki drugega mnenja, sicer ne bi se videlo v ozkih Nunkih ulicah nekega stotnika 17. pešpolka na konju — in to celo v času, ko hodijo otroci v šolo — ali pa nekega nadporočnika topničarskega polka, ki vozi s kolesom po vedno zelo frekventiranih Židovskih ulicah in — da morja pride poprej v kazino — po drevedu v Zvezdi. Iz prejšnjih afer znan gospod nadporočnik Büchkel vozi celo po trotoarju Marije Terezije ceste; ta cesta je vendar dovolj široka za vsake »parizera in mora tudi zadostovati gospodu nadporočniku Büchkelu. Če se moramo cestnemu policijskemu redu pokoriti davkoplačevalci civilisti, opravičeni smo, zahtevati to tudi od vojaštva. Slavni mestni magistrat bode gotovo vstregel želji davkoplačevalcev, če pošlje prepis cestnega policijskega reda tukajšnjemu štacijskemu poveljstvu s priložnostjo, da ga objavi, in poduči vojaštvo, da mestni policijski red ne velja samo za civiliste, temveč tudi za vojaške.

— **Strokovno društvo mi-zarskih pomočnikov** priredi v nedeljo, dne 1. maja 1904 na Koslerjevem vrtu veliko ljudsko veselico.

— **Obdobje „Sokola“ v Šiški** je sklenil enako odborom sokolskih društev v Kranju in Gorici, da se ne pripusti nikogar nastopiti pri slavnosti v sokolski obleki, kdor ni redno obiskoval redovnih vaj in kdor se ni izveščal v njih. To na znanje članom, ki hočejo nastopiti v obleki.

— **Sličica z dežele ali vojna s farovško kuharico.** Od Sv. Duha na Krškem smo prejeli originalno poročilo, ki je prijavljamo ker drastično osvetljuje idilične razmere v nekaterih farovših. Poročilo se glasi: V soboto, 16. t. m. je nastal v našem župnišču tak vihar, da je Celarjevo Miče, »gorenjsko dekle« v svoji »sveti jezi« spodilo kaplana s trebuhom za rluhom iz župnišča, ker se je kaplan predznil ugovarjati njeni milosti. Miče je kaplana vedno pitala z »norcem«. Ko je prišla k nam, se je precej začela pripraviti s celo faro, ker jo ljudje niso smatrali kot »gospodinj« celo fare. Nad vsem je vzela na piko še sedaj živečo g. M. Osana, vdovo pok. učitelja Osana. Kakor znano, je delala na vse načine, da je končno kompetiral učitelj na Svibno, kjer je kmalu umrl. Suplent, kateri je pozneje tu služboval, se je bolj razumel z Mičeto. Saj mu je ta celo na semnju na Raki kupila dve fajfi. Miče ga je imelo seveda rado. Hodila mu je tudi vsak dan postiljat njegovo postelj. Ker se je kaplan bal kake »nesreče«, odpovedal je suplent hrano, katero je imel v župnišču. Končno jo je suplent odinil od tu. Ker je Miče pozneje zmerjala farane s »svetodušne barabe«, ji je c. kr. okrožno sodišče v Novem mestu dalo zadoščenje. No in pred letom je prišel k nam kaplan Miklavčič, kateri se pa Celarjevemu Mičetu v župnišču ni znal priljubiti. In zakaj ne? Zato, ker Miče je »gospodinja« in brez nje se ne sme nič premeniti v župnišču. In čemu bi kaplan gledal in vedel, kaj ona počne, kar še »gospod« ne smejo. Zraven tega je to Miče moralo zapustiti kaplansko sobo in se preseliti v »špažo«. Kaplan je hotel imeti red v cerkvi in v župnišču, a se je s tem še bolj zameril Mičetu. V soboto, dne 16. t. m., ga je še enkrat napadla, in sicer s tako silo, da se je namenil kaplan proč, a ona mu je pa še rekla za slovo: »Le pejte,

le, Buh vas nes, se nabenga nč ne bojim.« In tako je kaplan šel. A drugi dan, v nedeljo, je pa Miče videlo nekaj drugega. Ker je zvonilo po navadi k 10. maši so prišli ljudje v cerkev. Med tem časom je župnik zaklenil svojo »kuharico« v župnišče, sam pa šel v bližino cerkve gledat, kaj bode. On je bil seveda tudi zato, da kaplan gre, da ima župnik bolj »mir«. Ker ni bilo maše, so se podali vsi do župnika in zahtevali naj odpre in vrže enkrat za vselej kuharico ven. To se seveda ni zgodilo, zato so se ljudje godrnjaje razšli. Miče se je smatralo v smrtni nevarnosti. Zato je sklicalo par »mož« po litanijah, da so jo »vahtali«, ona pa jih je napajala. Te »može« prav dobro poznamo. Eden je celo menda »turške vere«. Miče pa je hotelo spraviti vse farane na »gavage«, zato je razneslo vest s pomočjo svoje deklet, da hočejo Svetočušani župnišče menda bombardirati. Zato je preskrbelo, da je prišlo orožništvo in »varovalo« župnišče. Gospodje orožniki niso imeli drugega dela glede župnišča, kakor opazovati kakšna je noč. Ker pa je Miče zvedelo, da so njeni grehi prišli celo do škofa in skoro gotovo dobilo »črno na belem«, naj odrine, se je res preselilo jako daleč poslušajte — v pol kilometra odaljeno vas. Spremljal pa jo je eden izmed »mož«, ki so jo v nedeljo popoldan in zvečer »vahtali« in ki ima rad ženske, saj smo povedali že, da je menda turške vere. Fantje pa so na večer pred odhodom zapeli tri kitice za slovo. Prva je n. pr. tale: — Oh, Miče, oh Miče, gorenjsko dekle, — pa vendar boš moralo iti od tle, — se bodeš jokala, slovo jemala, — ne boš več župnijsko dekle. — Tako poročilo. Sicer ni naša navada, da bi se bavili s farovškimi kuharicami ali to poročilo se nam je vendar zdelo vredno ponatisniti, ker podaja tako značilno sliko izza farovških kulis.

— **Za pogorelce** v Hinjah je cesar daroval 3500 K, za pogorelce v Spodnji Pristavi pa 1500 K. — **Talijo za rešitev življenja** v znesku 52 kron 50 v. je dobil Josip Petač iz Vikra, ker je neko Ivanko Stigar iz Vikra rešil iz Save.

— **Iz Zagorja ob Savi** nam naznaja postaje načelnik gosp. Fr. Sterle, da ni dodeljen v službovanje postaji v Ljubljani, nego da stopi pričetkom maja prostovoljno iz aktivne službe pri južni železnici in se preseli v Ljubljano.

— **Akadem. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu** priredi v soboto, dne 30. aprila t. l. ob 8. uri svoje VIII. redno občno zborovanje v prostorih restavracije »Zum wilden Mann«.

— **Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju** ima v petek 29. t. m. svoj občni zbor pri »Matalony-jua I Auerperg-strasse 6«.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem dežel-nem sodišču: 1. Vincencij Železnikar, hlapec v Škofelji, se je dne 13. svečana t. l. zvečer na železniški postaji v Škofelji sprl s hlapcem Janezom Zgoncem, ker ga je slednji o priliki, ko sta šoto skladala z voza, porinil, da je pal med kolesa. Vdaril ga je z rajtelskom po glavi in pri Jesihovem kozolcu ga je še z debelim koncem biča na roki in na levi strani glave opasno poškodoval. Obsojen je bil na 4 tedne ječe. 2. Miha Jakopin, kajzarjev sin in delavec iz Javorja, je dne 19. svečana t. l. pri Plevniku v Spodnjem Kašlju hlapcu Francetu Klešniku vzel par škorenj; v noči na 24. svečana je ukradel v Dobrunjah Antonu Remcu petelina in kokoš, drugo noč pa v Vodmatu Francetu Dečmanu dve kokoši in 60 vin. vredno vrečo. Ker je bil obdolženec že dvakrat zaradi tatvine kaznovan in mu tudi ni bilo mar za nobeno resno delo, ga je sodišče obsodilo na sedem mesecev težke in s postom poostrene ječe, po prestatni kazni se pa odda v prailno delavnico. 3. France Klemenčič, delavec iz Št. Lenarta in Janez Svetek, posestnikov sin iz Zgornjega Kašlja, sta zvečer dne 28. sušca t. l., prvi oborožen s kolom, drugi pa z drtelcom, pridrla v zaklenjeno vežo gostilne Jere Bohine v Zgornjem Kašlju ter se lotila dninarja Janeza Žulovca in črevljarskega pomočnika Matevža Gregorca. Svetek je Žulovca tako po glavi udaril, da se je takoj zgrudil, pa tudi Gregor je dobil močan udarec preko desnih ledij, da je takoj padel. Vzrok temu napadu je bil udarec, katerega je zadel pred gostilno Žulovec Klemenčiču z drtelcem preko njegove leve noge. Sodišče je obsodilo Sveteka na 10. Klemenčiča pa na 8 mesecev težke, s postom poostrene ječe. 4. Zaradi pregreška proti vojaški postavi je sodišče oprostilo Janeza Poroka, ker se je izkazalo, da je on že v svojih otroških letih s svojimi stariši odpotoval v Ameriko, od koder se je 8. svečana t. l. vrnil domov, da torej ni imel namena, se odtegniti svoji vojaški dolžnosti. — 5. Jožef Kono, kočarjev sin v Čirčidab,

je v noči na 14. velikega srpana t. l. v Prebačevem pred Adamičevim podom spečega, 16 let starega hlapca Miha Belekara brez povoda z nožem suvil v levo stran ter ga nevarno ranil. Ker Belekara napadalec ni poznal, je trdil Kono pred sodiščem v Kranju, da ni nihče drugi Belekara poškodoval, nego Franc Kalan; šele kasneje je obtoženec svojo krivdo pripoznal. Jožef Kono je pa tudi zvečer 11. listopada t. l. v Siferjevih gostilni v Kranju povodom nekega prepira Janeza Celarja, posestnika iz Vogljan, vrgel na tla in ga s črevljem suvil v život, tako da je Celarju na desni strani zlomil rebro. Tudi to krivdo je hotel odvrniti od sebe in sta v tej zadevi Janez Pravst, kočar v Hrastju, in njegov sin Janez mlajši na prigovarjanje Kona pred sodiščem krivo pričala, da Kono Celarja ni poškodoval. Kasneje je pa sin vendar povedal resnico. Sodišče je vse tri zatožence spoznalo krivim in obsodilo Kona na 8 mesecev težke ječe, Janeza Pravsta star. na 6 tednov, sina Janeza pa na 3 tedne ječe. 6. Miha Milek iz Wierzanow v Galiciji doma, dninar v Hrušici, je dne 3. malega travna t. l. Davidu Jetrju grozil, da ga bode ubil; istotako mu je grozil, vprljo drugih še drugi dan ter še pripomnil, da bo zažgal barako. Milek je bil jezen na Jetrja, ker mu je odpovedal kredit in mu ni hotel gori navedenega dne dati dveh steklenic piva. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe. 7. Služkinja Terezija Glogovšek iz Artič je med 11. prosincem in 14. sušcem vzela svojemu gospodarju Francetu Baru v Spodnji Šiški okoli 100 K gotovine; v času od 15. do 22. sušca t. l. pa kramarju Jakobu Kozjeku v Mojstrani, pri katerem je nato v službo stopila. mošnjček in najmanj 15 K 7 vin. gotovine. Obsojena je bila na 7 mesecev težke ječe.

— **Restavracijski vrt in kegljišče** pri Novem svetu v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 14 je zopet do cela prenovljen. Restavrat g. Fran Remic stori vse, kar jo mogoče, da so gosti zadovoljni. Vrt je od nekdaj priljubljen ker je posebno pripraven za prirejevanje vrtnih koncertov in veselice. Otvoritev vrta in kegljišča bo dne 1. maja ob treh popoldne. Svirala bo vojaška godba št. 27. Vstopnine ni.

— **Povozil** je danes dopoldne pred šentjakobskim mostom posestnik Franc Švigelj iz Bresta 74 let staro vdovo Marijo Bobnarjevo, stanujočo na Krakovskem nasipju št. 20. Ženica je prišla po Bregu proti mostu ravno v trenetku, ko je Švigelj pridiral s konjem po Cojzovi cesti. Voz je šel Mariji Bobnarjevi čez prsi in je težko poškodovana. Prepeljali so jo na njeno stanovanje.

— **Pes popadel** je dne 24. t. m. popoldne na Francovem nabrežju dijaka Ernesta Franketa, stanujočega na Rimske cesti št. 23 in ga ugriznil v levo stegno.

— **Brzoparnik „Finland“** Red-Star-Line koje zastopnik je gospod Karol Rebek v Ljubljani, je v 7½ dneh iz Antwerpna v New-York srečno dospel.

— **Hrvatske novice.** Dolg mesta Karlovca. Mestni zastop je sklenil najeti za razne investicije dolga 1.500.000 K. — Pop — junak. V Platičevem (Srem) je umrl ondnotni pravoslavni župnik Vasilij Popović, doma iz Cetinja. Od leta 1851. do 1878. se je udeleževal vseh bojev proti Turkom ter dobil za razne ju-naske čine več odlikovanj. — Umrl je pri Sv. Petru v Orehovcu veleposesnik in bivši hrvatski deželni poslanec Dragotin Fröhlich.

— **Ameriške novice.** Umrl rojaki. V Kansasu je umrl Pavel Maurin, doma iz Brezovice pri Poljanah na Dolenjskem. V Ameriki je živel 15 let. — V Clevelandu je umrl v bolnišnici Ignacij Hegler iz Potiskavca pri Strugah na Dolenjskem. — Ponesrečena Slovenca. V Jolietu je vlak povozil Štef. Ukaza, v Clevelandu pa devetletnega Jurja Baloga.

— **Najnovejše novice.** — Praški mestni svet je sklenil najeti v pokritje primanjilja za leto 1904 pri osrednji banki 3.100.000 kron posojila, za šolske namene pa 1.150.000 kron pri mestni hranilnici.

— **Roparski umor.** V Vel. Varadinu sta brata Aleks. in Štefan Sinta, prvi železniški praktikant, drugi kipar, na grozovit način umorila gostilničarko, vdovo Szabo. Ubita sta rezala prste, ker nista mogla drugače odnesti prstanov. Tudi uhane sta ji iztrgala iz ušes. Vse to se je zgodilo pri belem dnevu. Zloglasna brata imata že baje več roparskih umorov na vesti.

— **Bivši nadškof dr. Kohn** zahteva zase vse konje iz nadškofijskih hlevov, češ, da jih je njegov prednik kardinal Fürstenberg izreco-le svojemu nasledniku zapustil, ne pa svojim naslednikom. Konzistorij

ponuja Kohnu 600.000 K, ako se od-pove pravici do konj.

— **Nenavaden konec ro-d-binske drame.** V Berlinu je žena krovca Beškova ubila svojega moža s sekiro, nato pa se obesila. Kakor je razvidno iz pisma, sta se mož in žena dogovorila za tak ču-den skupni samomor.

— **Najstarejši dijak** je umrl včeraj v Giessenu. Študiral je 66 semestrov ter dočkal za dijaka nenavadno starost 50 let.

— **Usoda pruske zbor-nice.** Staro prusko parlamentarno poslopje je prodala vlada neki del-niški pivovarni za 6 milijonov mark. V parlamentu urede veliko restavracijo in več trgovin.

— **Velik požar.** Včeraj o polnoči je nastal v gališkem mestu Buzaczu velik požar, ki je uničil 400 hiš. Nad 3000 oseb je brez strehe. Zgoreli sta dve osebi.

— **Tirolici proti umet-nosti.** Znani virtuoz Kosian je pri-redil včeraj koncert v Inomostu. Nemški nacionalci so hoteli pozdravi-ti umetnika na enak način kot so Kubelika Linčani. Toda policija je pobrala brž glavne kričače, nakar se je koncert mirno vršil.

— **Zakaj papež Pij X. ne obeduje več sam.** Papež je opustil dosedanje vatičanske etikete tudi glede obeda. Dosedanji papeži so obedovali vedno sami, papež Pij X. pa je pozval k svoji mizi celo družbo. To se je zgodilo iz dveh vzrokov. Prvič je bilo papežu dolgčas, ker je bil v Benetkah viden ve-sele družbe. Drugič pa ima papež malo slabo navado, da uživa hrano s tako naglico, da je niti dobro ne zgrize, vsled česar je imel vedno z želodcem sitnosti. Dokler je obedo-val sam, se je še bolj vdaljalte raz-vadi, zato so zdravniki tako uredili, da ima pri obedu vedno družbo, in ker mora razgovore poslušati, odgo-varjati, in se smejeti, žveči in požira hrano bolj polagoma.

— **Japonski vojak.** Neki ru-ski general, ki se je udeležil kitaj-ske ekspedicije leta 1900, popisuje japonskega vojaka. Ta general je zapovedoval 400 vojakom, med kate-rimi so tudi bili Japonci. Med dru-gim pravi: »Predvsem so Japonci, kot vsi Azijati, zelo bojazljivi. Uspeh jim zmeša pamet, da nehajo razsodno misliti in se postavljajo v gotovo po-gubo. Neznaten poraz pa jim vzame vso energijo, da postanejo popolnoma maledužni, česar ne najdemo pri evropskih vojaki. Razen tega mo-ralnega nedostatka so fizično slabi. Moji ruski vojaki so hodili vstrajno po 30 vrst daleč, a Japoncev je one-mogla tretjina že po 18 vrstah hoda. Podvrženi so najrazličnejšim boleznim, so kratkovidni, in častniki so še slabšeji od navadnih vojakov, ker jih je le malo izučeni v svoji stroki. Izjema je samo pri artiljeriji. Odli-kujejo se pa vojaki in častniki s pravo azijatsko krvoločnostjo; videl sem strašne prizore japonske ne-usmiljenosti z vjetimi Kitajci. — Nočem trdit s tem, da so Japonci slabi protivniki. Njihovo rodoljubje in navdušenost jih dela resne na-sprotnike za vsako vojsko, a pri tem ne dvomim o končni ruski zmagi.

— **Čudna oporoka.** V Parizu je umrl neka Rusinja, o kateri se ni dalo ničesar natančnega zvedeti. Kakor njeno življenje, tako je tudi njena oporoka zavita v zagonetnost. Svoje premoženje 200.000 frankov je zapustila tistemu, ki bo preživel v zidani celici na njenem grobu celo leto. Celo leto pa ne sme z nikomur občeavati razun z osebo, ki ji bo no-sila dvakrat na dan hrano na pokopališče. Iz celice sploh ne sme iti, niti luči prižigati. Le eden kandidat se je oglasil za dedščino. Prva dva meseca je bilo vse dobro, v prihod-njih štirih mesecih pa je začela nanj učinkovati samota tako, da je videl neprestano prikazni v zraku in okoli sebe v celici. Končno ga je morala policija s silo odvesti iz celice, ker je zblaznel. Od tedaj se noče nihče več oglasiti za dedščino. Pogumni kandidati zvedo vse podrobnosti pri »Deutsche Correspondenz«, Pariz 8 Rue de Trevis, kateri list je prine-sel to vest.

— **Draga cvetlica.** Na raz-stavi botaničnega društva v Man-chesteru je ravno kar videti zelo redko inozemsko cvetlico orhidejo »Odo-toglossum Ardentissimum«, ki se ceni na 20.000 K.

— **Inserat.** V nekem nemškem listu čitamo sledeči inserat: »Lepa črna paica je poceni na prodaj. Na-tančnejša pojasnila daje gospa Emilija Wildhirm: ista je šest let stara ter ima dobre zobe. H. Hübelstrasse 42, III.

— **Telefonska in brzjavna poročila.**

Dunaj 27. aprila. V današnji seji poslanske zbornice so

do dveh popoldne čitali samo došle interpelacije in vloge. Čehi so inter-pelirali zaradi razsodbe, ki pravi, da češki in poljski jezik v Šleziji nista deželnona-vadna jezika nego samo na-vadna v nekaterih okrajih te kronovine. Obrtni odsek je pro-sil, naj ga zbornica proglasi per-manentnim, da zamore dognati razpravo o obrtni reformi.

Dunaj 27. aprila. Prizadevanja, da bi prememba državno-zborskega pravilnika prišla na dnevni red, so se vsled odpora nemških strank de-finitivno izjalovila. Zdaj se išče pot, kako bi se omogočilo vsaj prvo čitanje proračuna. Danes pa celo o ti zadevi ni bilo nika-kega posvetovanja.

Dunaj 27. aprila. Poročilo, da misli vlada sestaviti posebno komi-sijo v svrhu reforme občnega državlanskega zakona, je resnično.

Dunaj 27. aprila. Sinoči je bil tu shod visokošolcev, katerega so se udeležili slovenski, hrvatski, srbski, češki, poljski, maloruski, italijanski in rumunski vseučiliščniki in tehniki. Shoda se je udeležilo tudi več drž. pos-lancev, med njimi dr. Ferjan-čič in dr. Ploj, potem Hruby, Reichsstädter, Staněk, Či-pera, Fressl, Chok in drugi ter italijanski poslanec Conci. Shod je imel namen, podati pos-lancem avtentične informacije zastran dogodkov na dunajskem vseučilišču in na tehniki ter do-gnati, kaki koraki se store v varstvo pravic nenemških visoko-šolcev. Predsedoval je neki poljski dijak. Z zadovoljstvom se je po-vdarjalo, da so se slovanskim visokošolcem pridružili Italijani in izrekli se je nada, da postane razmerje med dijaki nenemških narodnosti v prihodnosti bolje, da sledi dijaški koaliciji tudi zbliza-nje nenemških narodov, saj raz-pori med nenemškimi narodi ni-majo zgodovinske podlage in so prav za prav le delo avstrijskih vlad. Soglasno se je tudi naglašalo, da so dogodki na dunajskih visokih šolah pokazali, kako nujno je potrebno, da se nenemškim narodnostim dajo lastna vseučil-lišča. Različni poslanci, ki so po-segli v razpravo, so obljubili, da bodo dijaštvo z vso odločnostjo branili.

Inomost 27. aprila. Nemci raznih strank so proti koncertu Jaroslava Kcciana snoči vprizo-rili demonstracijo. Posnema-joč linške nacionalce, ki so raz-gnali Kubelikov koncert, so hoteli, prepevaje Wacht am Rhein in Bismarckovo pesem, siloma vdreti v koncertno dvorano. To se je preprečilo. Demonstrantje so po-tem razgrajali po ulicah in za-sramovali ter napadali občinstvo, ki se je vdeležilo koncerta.

Pariz 27. aprila. Privatna po-ročila iz Madrida kažejo, da se na ministrskega predsednika Maura ni zgodil navaden atentat, nego pravi naskok. 40 mož je čakalo na vlak in ko se je pripeljal, so vsi ustrelili, potem pa vlak bom-bardirali s kamni. Ministrskega predsednika spremljajoči orožniki so streljali na napadalec in jih nekaj ubili.

Rusko-japonska vojna. Pariz 27. aprila. »Matin« javlja iz zanesljivega vira, da je rusko vladivostoško bro-dovje dne 25. t. m. napadlo in potopilo štiri japonske transportne ladje, na ka-terih je bilo 4000 vojakov.

Petrograd 27. aprila. Na reki Jalu je vse mirno. Rusi so po-topili nekaj japonskih džunk. Doslej ni še noben količjak večji japonski oddelek prišel do reke, kaj še da bi jo bil prekoratil. Rusi so zasedli vse važnejše točke na desnem bregu.

